

Sporočilo za javnost

Luxembourg, 5. februarja 2020

Napredek pri ukrepanju EU v zvezi s pesticidi je po besedah revizorjev majhen

Glede na novo poročilo Evropskega računskega sodišča je napredek pri merjenju in zmanjševanju tveganj glede rabe fitofarmaceutskih sredstev v EU omejen. Več držav članic je zamujalo s popolnim prenosom direktive o trajnostni rabi pesticidov, spodbude za kmete, da začnejo uporabljati alternativne metode, pa so še vedno šibke. Poleg tega revizorji menijo, da Evropska komisija ne more natančno spremljati učinkov ali tveganj, povezanih z rabo pesticidov.

Fitofarmaceutska sredstva so pesticidi, ki se uporabljajo za zaščito posevkov pred škodljivimi organizmi, škodljivci in boleznimi. Vključujejo insekticide, fungicide in herbicide, ki lahko povzročijo pritisk na okolje in ogrožajo zdravje ljudi. EU ima od leta 1991 skupna pravila za njihovo registracijo in uporabo, leta 2009 pa je sprejela direktivo o trajnostni rabi pesticidov. Revizorji so ocenili, ali je bilo ukrepanje EU na tem področju uspešno.

Več držav članic EU je zamujalo s prenosom direktive v nacionalno zakonodajo, leta 2012 pa je bil zoper dve izmed njih sprožen postopek za ugotavljanje kršitev. Revizorji so ugotovili tudi, da Evropska komisija ni ustrezno preverila, ali je bil prenos popoln in pravilen. Na primer, vse države članice v nacionalno zakonodajo niso prenesle zahteve, v skladu s katero morajo kmetje uporabljati integrirano varstvo rastlin pred škodljivimi organizmi. Kljub temu revizorji priznavajo, da je Komisija od leta 2016 sprejela odločne ukrepe za izvrševanje direktive o trajnostni rabi pesticidov.

Na podlagi direktive so kmetje dolžni upoštevati integrirano varstvo rastlin pred škodljivimi organizmi, v skladu s katerim lahko pesticide uporabijo le, če preventivne in druge metode ne delujejo ali niso uspešne. Vendar ni jasnih meril ali posebnih zahtev, ki bi pripomogle k zagotovitvi izvrševanja in ocenjevanju skladnosti. Poleg tega je bila ustvarjena tudi kategorija fitofarmaceutskih sredstev z majhnim tveganjem, vendar je bilo do zdaj danih na voljo le 16 (3 %) od 487 snovi, kar po besedah revizorjev ni dovolj.

Revizorji opozarjajo tudi, da je malo spodbud za kmete, da bi zmanjšali svojo odvisnost od pesticidov. V zvezi s tem opozarjajo, da uporaba načel integriranega varstva rastlin pred

Namen tega sporočila za javnost je predstaviti glavna sporočila posebnega poročila, ki ga je sprejelo Evropsko računsko sodišče. Celotno poročilo je na voljo na www.eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

škodljivimi organizmi ni bila določena kot pogoj za prejemanje plačil v okviru skupne kmetijske politike (SKP).

„Evropski komisiji do zdaj ni uspelo bistveno zmanjšati in obvladovati tveganj, povezanih z rabo pesticidov pri kmetih,“ je povedal član Evropskega računskega sodišča Samo Jereb, ki je odgovoren za poročilo. „Priložnost za ustrezno obravnavo tega vprašanja je bila priprava nove skupne kmetijske politike, ki bo začela veljati leta 2021, vendar je bila žal zamujena.“

Revizorji so ugotovili, da statistični podatki o aktivnih snoveh in njihovi uporabi, ki jih je objavila Komisija (Eurostat), niso bili dovolj podrobni, da bi jih bilo mogoče uporabiti. Tudi podatki, ki so jih predložile države članice, niso bili dovolj usklajeni ali aktualni.

Čeprav so nekatere države članice razvile nacionalne kazalnike za merjenje tveganj in učinka, jih ni mogoče primerjati na ravni celotne EU. Prvotni poskusi Komisije za razvoj takih kazalnikov na ravni EU so bili zaradi pomanjkanja ustreznih podatkov neuspešni. Prva dva kazalnika tveganja na ravni celotne EU sta bila uvedena šele novembra 2019, tj. deset let po sprejetju direktive, in pri nobenem od njiju se ne upošteva, kako, kje in kdaj se pesticidi uporabljajo. Revizorji so prišli do zaključka, da Komisija zato še vedno nima trdne dokazne podlage za oceno, ali je bil z direktivo dosežen cilj EU, da uporaba pesticidov postane trajnostna.

Ker Komisija zaradi vse večje zaskrbljenosti javnosti in Parlamenta trenutno ocenjuje zakonodajo na tem področju, revizorji priporočajo:

- preverjanje integriranega varstva rastlin pred škodljivimi organizmi na ravni kmetij,
- omogočanje povezovanja integriranega varstva rastlin pred škodljivimi organizmi s plačili v okviru nove SKP,
- izboljšanje statističnih podatkov o fitofarmaceutskih sredstvih in
- razvoj boljših kazalnikov tveganja.

Pojasnila za urednike

Posebno poročilo št. 5/2020 – Trajnostna raba fitofarmaceutskih sredstev: omejen napredek pri merjenju in zmanjševanju tveganj – je na voljo na spletišču Sodišča (eca.europa.eu) v 23 jezikih EU.

Evropsko računsko sodišče je leta 2019 objavilo posebni poročili o podobnih temah, in sicer o [politiki EU o varnosti hrane](#) in [nadzornem sistemu EU za ekološke proizvode](#). Letos načrtuje tudi objavo posebnih poročil o [biotski raznovrstnosti v kmetijstvu](#) in opraevalcih.

Evropsko računsko sodišče svoja posebna poročila predstavlja Evropskemu parlamentu in Svetu EU ter drugim zainteresiranim stranem, kot so nacionalni parlamenti, deležniki v gospodarstvu in predstavniki civilne družbe. Velika večina priporočil Sodišča se izvede.

Kontaktna oseba za medije za to poročilo

Vincent Bourgeois – E: vincent.bourgeois@eca.europa.eu

T: (+352) 4398 47502 / M: (+352) 691 551 502